

12 Οκτωβρίου 2023

**ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ(ΟΜΑΔΩΝ) ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ΤΟΥΣ.
ΚΑΝΟΝΑΣ ΠΕΡΙ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΣΕ ΜΙΑ ΜΟΝΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ**

Σχολιασμός: Ανδριανή-Άννα Μητροπούλου

Δικηγόρος-Πρώ ην Νομικός Σύμβουλος ΠΑΣΕΓΕΣ.

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), εξέδωσε μια σημαντική απόφαση (C-183.22), η οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στον Δημοκρατικό τρόπο λειτουργίας των Οργανώσεων Παραγωγών και των Ενώσεων τους, ο οποίος βέβαια πηγάζει ευθέως από τους οικείους ρυθμιστικούς Κανονισμούς της ΕΕ, πλην όμως το Δικαστήριο, επισημαίνει την ευθύνη των εθνικών αρχών, όταν εξετάζουν τα καταστατικά ή τους κανονισμούς λειτουργίας των Οργανώσεων αυτών, να διαπιστώνουν αν, τόσο η λειτουργία όσο και οι αποφάσεις των οργάνων τους ελέγχονται δημοκρατικά από τους παραγωγούς μέλη τους.

Όπως προκύπτει από τον Καν.(ΕΕ) 1308/2013, τις διατάξεις του οποίου ερμηνεύει το ΔΕΕ, στην άνω απόφασή του, όσον αφορά στις Ο.Π και Ε.Ο.Π, οι οργανώσεις (ομάδες) παραγωγών (Ο.Π) και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών (ΕΟΠ), αποτελούν ενώσεις προσώπων, οι οποίες συγκροτούνται εθελοντικά, λειτουργούν δημοκρατικά και έχουν ως σκοπό : την συγκέντρωση της προσφερόμενης παραγωγής αγροτικών προϊόντων, όπως αυτά απαριθμούνται στους οικείους ενωσιακούς κανονισμούς, την βελτίωση της εμπορίας των προϊόντων αυτών, τον προγραμματισμό και την προσαρμογή της παραγωγής στην ζήτηση, την όσο το δυνατόν καλύτερη ρύθμιση του κόστους παραγωγής, την σταθεροποίηση των τιμών στον παραγωγό, την διενέργεια ερευνών, την παροχή τεχνικής βοήθειας στα μέλη τους, την διαχείριση κινδύνων, που τυχόν δημιουργούνται στα μέλη τους, με τελικό σκοπό την ενίσχυση της θέσης του παραγωγού των αγροτικών προϊόντων στην αλυσίδα των τροφίμων.

Με τον Καν(ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων, οι συγκροτούμενες Ο.Π και ΕΟΠ σε κάθε κράτος μέλος, αναγνωρίζονται σε αυτό, εφόσον

πληρούν τους όρους, που ορίζει το άρθρο 156 παρ.1 του Κανονισμού αυτού. Οι παραγωγοί, οι οποίοι παράγουν ένα συγκεκριμένο αγροτικό προϊόν στην αγροτική τους εκμετάλλευση, γίνονται μέλη μόνο μιας συγκεκριμένης αναγνωρισμένης Ο.Π, η οποία έχει συσταθεί για το ίδιο προϊόν, όπως ορίζεται στο άρθρο 153 παράγραφος 1, στοιχείο β', του Κανονισμού. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν του όρου, που ορίζεται στην άνω διάταξη, σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μέλη των οργανώσεων διατηρούν δύο χωριστές μονάδες παραγωγής σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές.

Σύμφωνα με το εθνικό μας δίκαιο, όταν ένας παραγωγός είναι μέλος αγροτικού συνεταιρισμού, ο οποίος δεν έχει αναγνωρισθεί ως Ο.Π, δεν μπορεί να γίνει μέλος μιας Ο.Π. για το ίδιο προϊόν, που συγκεντρώνει και διακινεί τόσο η Ο.Π, όσο και ο Συνεταιρισμός, διότι εκ του νόμου ο παραγωγός έχει υποχρέωση να παραδίδει το 75% κατ' ελάχιστον της παραγωγής του στο αγροτικό συνεταιρισμό του οποίου είναι μέλος.

Το ΔΕΕ, στην άνω απόφασή του, δέχεται ότι η άνω διάταξη, η οποία απαγορεύει την συμμετοχή ενός παραγωγού σε περισσότερες από μια Ο.Π, με τους περιορισμούς, που προαναφέρουμε, ισχύει μόνο για τα μέλη παραγωγούς.

Ο Κανονισμός δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν ΟΠ, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ των μελών τους φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που δεν έχουν την ιδιότητα του παραγωγού. Αυτό προκύπτει κατά την κρίση του Δικαστηρίου, από το γεγονός ότι το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Κανονισμού, προβλέπει ότι ο έλεγχος της ΟΠ και των αποφάσεών της, πρέπει να ασκείται από τους «παραγωγούς-μέλη» της. Εάν όμως οι αναγνωρισμένες ΟΠ έπρεπε να αποτελούνται μόνον από παραγωγούς, η διευκρίνιση αυτή θα ήταν περιττή, καθώς θα αρκούσε μια γενική αναφορά στα μέλη των ΟΠ.

Επομένως, ο Κανονισμός δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν ΟΠ, οι οποίες δέχονται μέλη, που δεν είναι παραγωγοί, υπό την προϋπόθεση ότι οι παραγωγοί-μέλη των εν λόγω οργανώσεων είναι εκείνοι που, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού, ελέγχουν δημοκρατικά την οργάνωσή τους και τις αποφάσεις της. Από το γράμμα της άνω διάταξης προκύπτει κατά τρόπο σαφή και κατηγορηματικό ότι το καταστατικό μιας Ο.Π, πρέπει να περιέχει διατάξεις, οι οποίες να εξασφαλίζουν στα μέλη της Οργάνωσης, που είναι παραγωγοί τον δημοκρατικό έλεγχο της Οργάνωσής τους και βεβαίως των αποφάσεών της.

Κατά συνέπεια, όπως δέχεται το Δικαστήριο, το καταστατικό πρέπει να περιέχει διατάξεις

βάσει των οποίων να αποκλείεται η δυνατότητα άσκησης του ελέγχου της ΟΠ από μέλη της, που δεν είναι παραγωγοί. Με το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να διασφαλίσει, μέσω απαίτησης που αφορά τον δημοκρατικό έλεγχο της ΟΠ από τους παραγωγούς-μέλη της, ότι η ΟΠ λειτουργεί υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί-μέλη της διατηρούν τον έλεγχο όσον αφορά τις αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες και τους στόχους που επιδιώκει η ΟΠ.

Άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε σκοπός αναγνώρισης μιας Ο.Π, είναι η ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων. Ο σκοπός αυτός όμως, θα διακυβευόταν, εάν η διαδικασία λήψης αποφάσεων εντός των ΟΠ ευνοούσε τα συμφέροντα άλλων προσώπων πλην των μελών τους που έχουν την ιδιότητα του παραγωγού, όπως δέχεται και το Δικαστήριο.

Για την εξασφάλιση της δημοκρατικής λειτουργίας των Ο.Π σημαντικό ρόλο σε κάθε Κράτος Μέλος παίζει η αρμόδια εθνική Αρχή, η οποία χορηγεί την αναγνώριση της Ο.Π, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού και ενδεχομένως τις εθνικές συμπληρωματικές διατάξεις. Η Εθνική Αρχή έχει υποχρέωση αλλά και ευθύνη, για την ορθή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, να ελέγχει το καταστατικό της Ο.Π, τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας της, ώστε να διαπιστώνει αν οι αποφάσεις των οργάνων της Ο.Π, ελέγχονται δημοκρατικά από τους παραγωγούς μέλη της. Κατά συνέπεια, το καταστατικό πρέπει να περιέχει διατάξεις βάσει των οποίων να αποκλείεται η δυνατότητα άσκησης του ελέγχου της ΟΠ από μέλη της που δεν είναι παραγωγοί. Για την εξασφάλιση του ελέγχου της Ο.Π από τους παραγωγούς μέλη της, το Δικαστήριο κρίνει ότι οι εθνικές αρχές θα πρέπει :

α) Να εξετάσουν αν ένα πρόσωπο ελέγχει ορισμένα μέλη της ΟΠ, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνον, κατά πόσον το πρόσωπο αυτό κατέχει συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο των εν λόγω μελών, αλλά και αν ενδεχομένως διατηρεί με τα μέλη αυτά άλλου είδους σχέσεις, όπως είναι, όσον αφορά στα μέλη που δεν είναι παραγωγοί, η συμμετοχή τους στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή, όσον αφορά στα μέλη που είναι παραγωγοί, η εκ μέρους τους άσκηση διευθυντικών καθηκόντων εντός μιας τέτοιας συνομοσπονδίας και

β) Αφού εξακριβώσουν ότι τα μέλη-παραγωγοί της ΟΠ διαθέτουν την πλειοψηφία στη γενική συνέλευση της οργάνωσης, πρέπει ακόμη να εξετάσουν αν, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των ψήφων μεταξύ των μελών που δεν ελέγχονται από άλλα πρόσωπα, ένα ή περισσότερα μέλη που δεν είναι παραγωγοί δύνανται, δεδομένης της αποφασιστικής επιρροής που θα μπορούσαν εξ αυτού του λόγου να ασκήσουν, να ελέγχουν, ακόμη και χωρίς πλειοψηφία, τις αποφάσεις που λαμβάνει η ΟΠ.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να αναφέρουμε, ότι ο κίνδυνος αυτός, που αναφέρεται, αμέσως ανωτέρω είναι μεγάλος, για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, που τυχόν ζητούν την αναγνώρισή τους ως Ο.Π, στην περίπτωση, που τα καταστατικά τους προβλέπουν την συμμετοχή στον συνεταιρισμό μελών - επενδυτών μη παραγωγών. Τα μέλη επενδυτές, μπορούν να σχηματίζουν πλειοψηφίες στις γενικές συνελεύσεις των αγροτικών συνεταιρισμών, με ένα πολύ μικρό αριθμό παραγωγών, δεδομένου ότι ο νόμος 4673/2020, επιτρέπει στα μέλη επενδυτές να συμμετέχουν σε ένα αγροτικό συνεταιρισμό, κατέχοντας το 35% των μερίδων και των ψήφων στην γενική συνέλευση του συνεταιρισμού. Συνεπώς ο έλεγχος της Ο.Π από μη παραγωγούς μέλη, είναι ορατός και βέβαιος, αν οι εθνικές αρχές δεν ασκούν κάθε φορά τον επιβαλλόμενο έλεγχο στις Ο.Π, που ζητούν την αναγνώρισή τους. Η Αρχή της δημοκρατικής λειτουργίας ισχύει και για τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 34 του ν.4673/2020 και όταν ζητούν την αναγνώρισή τους, ως Οργανώσεων Παραγωγών ή Ενώσεων τους.

Ακολουθεί το κείμενο της απόφασης του ΔΕΕ.

ECLI:EU:C:2023:486

Προσωρινό κείμενο

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 15ης Ιουνίου 2023 (*)

«Προδικαστική παραπομπή – Γεωργία – Κοινή οργάνωση των αγορών – Κανονισμός (ΕΕ) 1308/2013 – Καταστατικό των οργανώσεων παραγωγών – Άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο β΄ – Κανόνας περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνο οργάνωση παραγωγών – Περιεχόμενο – Άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄ – Δημοκρατικός

έλεγχος της οργάνωσης παραγωγών και των αποφάσεών της από τους παραγωγούς-μέλη – Έλεγχος ασκούμενος από ένα πρόσωπο επί ορισμένων μελών της οργάνωσης παραγωγών»

Στην υπόθεση C 183/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας, Γαλλία) με απόφαση της 10ης Μαρτίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Μαρτίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

Saint-Louis Sucre

κατά

Premier ministre,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

SICA des betteraviers d'Étrépagny,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Ε. Regan, πρόεδρο τμήματος, Δ. Γρατσία (εισηγητή), Μ. Ilešič, Ι. Jarukaitis και Ζ. Csehi, δικαστές,

Γενική εισαγγελέας: Τ. Čapeta

γραμματέας: M. Krausenböck, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Νοεμβρίου 2022,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Saint-Louis Sucre, εκπροσωπούμενη από τους J. P. Duhamel, F. C. Laprénote, A. Magraner-Oliver και F. Six, avocats,
- η SICA des betteraviers d'Étrépagny, εκπροσωπούμενη από τον F. Molinié, avocat,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. Bain και J. L. Carré,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. Κωνσταντινίδη και F. Le Bot,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 9ης Φεβρουαρίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 153 του

κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 347, σ. 671, και διορθωτικό ΕΕ 2016, L 130, σ. 10), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2017 (ΕΕ 2017, L 350, σ. 15) (στο εξής: κανονισμός 1308/2013).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, της εταιρίας Saint-Louis Sucre και, αφετέρου, του Premier ministre (Πρωθυπουργού, Γαλλία), του ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (Υπουργού Γεωργίας και Τροφίμων, Γαλλία) καθώς και της γεωργικής συνεταιριστικής εταιρίας [société d'intérêt collectif agricole (SICA)] των καλλιεργητών ζαχαρότευτλων του Étréagny (στο εξής: SICA) σχετικά με την αναγνώριση της τελευταίας ως οργάνωσης παραγωγών (στο εξής: ΟΠ), στον τομέα της ζάχαρης, για τα ζαχαρότευτλα.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός (ΕΕ) 1307/2013

3 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 347 σ. 608), προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

[...]

β) ως “εκμετάλλευση” νοείται το σύνολο των μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους·

γ) ως “γεωργική δραστηριότητα” νοείται:

ι) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμεξης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση,

[...]».

Ο κανονισμός 1308/2013

4 Η αιτιολογική σκέψη 131 του κανονισμού 1308/2013 έχει ως εξής:

«Οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις τους μπορούν να είναι χρήσιμες για τη συγκέντρωση της προσφοράς, τη βελτίωση της εμπορίας, τον προγραμματισμό και την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση, τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού, τη διενέργεια ερευνών, την προώθηση βέλτιστων πρακτικών και την παροχή τεχνικής βοήθειας, τη διαχείριση υποπροϊόντων και τη διαχείριση των εργαλείων διαχείρισης κινδύνων που τίθενται στη διάθεση των μελών τους, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων.»

5 Στο άρθρο 1, παράγραφος 1, ο κανονισμός θεσπίζει την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων για όλα τα προϊόντα του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΛΕΕ, εκτός από τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας όπως ορίζονται στην ενωσιακή νομοθεσία περί κοινής οργάνωσης των αγορών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

6 Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο γ', σε συνδυασμό με το μέρος III του παραρτήματος I του κανονισμού, τα ζαχαρότευτλα υπάγονται στην κοινή οργάνωση του τομέα της ζάχαρης.

7 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, για τους σκοπούς του κανονισμού αυτού ισχύουν οι ορισμοί που περιέχονται, μεταξύ άλλων, στον κανονισμό 1307/2013, εκτός αν προβλέπεται άλλως.

8 Το άρθρο 152 του κανονισμού 1308/2013, το οποίο φέρει τον τίτλο «Οργανώσεις παραγωγών», προβλέπει στις παραγράφους 1 έως 1β τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν τις [ΟΠ] οι οποίες:

α) αποτελούνται και ελέγχονται σύμφωνα το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο γ) από παραγωγούς συγκεκριμένου τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2·

β) συγκροτούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασκούν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες:

i) κοινή μεταποίηση·

ii) κοινή διάθεση, κοινή οργάνωση πώλησης ή κοινή μεταφορά·

iii) κοινή συσκευασία, επισήμανση ή προώθηση·

iv) κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου·

- v) κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης·
 - vi) κοινή διαχείριση των αποβλήτων που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή·
 - vii) κοινή ανάθεση των εισροών·
 - viii) οποιεσδήποτε άλλες κοινές δραστηριότητες υπηρεσιών που επιδιώκουν την επίτευξη ενός εκ των στόχων που απαριθμούνται στο στοιχείο γ) της παρούσας παραγράφου·
- γ) επιδιώκουν συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν από τους ακόλουθους στόχους:
- i) την εξασφάλιση του προγραμματισμού της παραγωγής και της προσαρμογής της στη ζήτηση, ιδίως από άποψη ποιότητας και ποσότητας·
 - ii) τη συγκέντρωση της προσφοράς και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγονται από τα μέλη τους, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης προϊόντων·
 - iii) τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και την απόδοση των επενδύσεων ως προς τα περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού·

[...]

1α. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, μια [ΟΠ] η οποία έχει αναγνωριστεί βάσει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να προγραμματίζει την παραγωγή, να βελτιστοποιεί το κόστος παραγωγής, να διαθέτει στην αγορά και να διαπραγματεύεται συμβάσεις για την προμήθεια γεωργικών προϊόντων, για λογαριασμό των

μελών της για το σύνολο ή μέρος της συνολικής παραγωγής τους.

Ο δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να πραγματοποιούνται:

α) υπό τον όρο ότι μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο i) έως vii) της παραγράφου 1 όντως ασκούνται, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ,

β) υπό τον όρο ότι η [ΟΠ] συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει στην αγορά τα προϊόντα των μελών της, ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ή όχι μεταβίβαση της κυριότητας γεωργικών προϊόντων από τους παραγωγούς στην [ΟΠ].

γ) είτε είναι ίδια είτε όχι η τιμή διαπραγμάτευσης όσον αφορά την κοινή παραγωγή μέρους ή του συνόλου των παραγωγών που είναι μέλη της·

δ) υπό τον όρο ότι οι σχετικοί γεωργοί δεν είναι μέλη άλλης [ΟΠ] όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία καλύπτονται από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο·

ε) υπό τον όρο ότι η γεωργική παραγωγή δεν καλύπτεται από υποχρέωση παράδοσης προκύπτουσα από τη συμμετοχή του γεωργού σε συνεταιρισμό ο οποίος δεν είναι μέλος των οικείων [ΟΠ] σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του συνεταιρισμού ή τους κανόνες και τις αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν του όρου που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ) σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μέλη οργανώσεων διατηρούν δύο χωριστές μονάδες παραγωγής σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές.

1β. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις [ΟΠ] περιλαμβάνουν

επίσης τις ενώσεις [ΟΠ] που είναι αναγνωρισμένες δυνάμει του άρθρου 156 παράγραφος 1, εάν οι εν λόγω ενώσεις πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.»

9 Το άρθρο 153 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Καταστατικό των οργανώσεων παραγωγών», ορίζει τα εξής:

«1. Το καταστατικό της [ΟΠ] επιβάλλει στους παραγωγούς που είναι μέλη της τις ακόλουθες, κυρίως, υποχρεώσεις:

α) να εφαρμόζουν τους κανόνες που θεσπίζει η [ΟΠ] όσον αφορά την παροχή πληροφοριών σχετικά με την παραγωγή, την εμπορία και την προστασία του περιβάλλοντος·

β) να είναι μέλη μίας μόνο [ΟΠ] για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσης· με την επιφύλαξη ενδεχόμενης παρέκκλισης που χορήγησε το εμπλεκόμενο κράτος μέλος σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά τις οποίες οι συμβαλλόμενοι παραγωγοί διαθέτουν δύο χωριστές μονάδες παραγωγής σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές·

γ) να παρέχουν τις πληροφορίες που ζητούν οι [ΟΠ] για στατιστικούς σκοπούς.

2. Το καταστατικό των [ΟΠ] προβλέπει επίσης:

[...]

γ) τους κανόνες που εξασφαλίζουν στους παραγωγούς-μέλη τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής τους και των αποφάσεών της·

[...]».

10 Το άρθρο 206 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού στη γεωργία», ορίζει στο πρώτο εδάφιο τα εξής:

«Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με το άρθρο 42 ΣΛΕΕ, τα άρθρα 101 έως 106 ΣΛΕΕ και οι σχετικές εκτελεστικές διατάξεις εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 207 έως 210 του παρόντος κανονισμού, σε όλες τις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 και το άρθρο 102 ΣΛΕΕ και σχετίζονται με την παραγωγή ή το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων.»

11 Το άρθρο 209 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εξαιρέσεις όσον αφορά τους στόχους της ΚΓΠ, τους γεωργούς και τις ενώσεις τους», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 206 του παρόντος κανονισμού και είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές γεωργών, ενώσεων γεωργών ή ενώσεων τέτοιου είδους ενώσεων ή [ΟΠ] αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 152 ή του άρθρου 161 του παρόντος κανονισμού ή ενώσεων [ΟΠ] αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 156 του παρόντος κανονισμού που αφορούν την παραγωγή ή την πώληση γεωργικών προϊόντων ή τη χρήση κοινών εγκαταστάσεων αποθήκευσης, επεξεργασίας ή μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, εκτός εάν τίθενται σε κίνδυνο οι στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες συνεπάγονται υποχρέωση εφαρμογής καθορισμένης τιμής ή εξαιτίας των οποίων αποκλείεται ο ανταγωνισμός.»

Ο κανονισμός 2017/2393

12 Η αιτιολογική σκέψη 52 του κανονισμού 2017/2393 έχει ως εξής:

«Οι [ΟΠ] και οι ενώσεις τους μπορούν να είναι χρήσιμες για τη συγκέντρωση της προσφοράς, τη βελτίωση της εμπορίας, τον προγραμματισμό και την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση, τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού, την έρευνα, την προώθηση βέλτιστων πρακτικών και την παροχή τεχνικής βοήθειας, τη διαχείριση υποπροϊόντων και την αξιοποίηση των εργαλείων διαχείρισης κινδύνων που τίθενται στη διάθεση των μελών τους, ενισχύοντας τη θέση των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένων των συμβατικών διαπραγματεύσεων για την προμήθεια γεωργικών προϊόντων από αυτές τις [ΟΠ] και τις ενώσεις τους κατά τη συγκέντρωση της προσφοράς και τη διάθεση των προϊόντων των μελών τους στην αγορά, συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της [κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ)] που ορίζονται στο άρθρο 39 [ΣΛΕΕ], καθώς ενισχύουν τη θέση των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, της οποίας επίσης μπορούν να βελτιώσουν τη λειτουργία. Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ το 2013 ενίσχυσε τον ρόλο των [ΟΠ]. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, η δυνατότητα διεξαγωγής δραστηριοτήτων όπως ο προγραμματισμός της παραγωγής, η βελτιστοποίηση του κόστους, η διάθεση προϊόντων των παραγωγών-μελών στην αγορά και η διεξαγωγή συμβατικών διαπραγματεύσεων θα πρέπει να ρυθμίζεται ρητώς ως δικαίωμα των αναγνωρισμένων [ΟΠ] σε όλους τους τομείς για τους οποίους ο κανονισμός [1308/2013] προβλέπει κοινή οργάνωση των αγορών. Η εν λόγω παρέκκλιση θα πρέπει να καλύπτει μόνο τις [ΟΠ] που πράγματι ασκούν δραστηριότητα με στόχο την οικονομική ενσωμάτωση, συγκεντρώνουν την προσφορά και διαθέτουν στην αγορά προϊόντα των μελών τους. Ωστόσο, εκτός από την εφαρμογή του άρθρου 102 ΣΛΕΕ στις εν λόγω [ΟΠ], θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι αυτές οι δραστηριότητες δεν αποκλείουν τον ανταγωνισμό ή δεν διακυβεύουν τους στόχους του άρθρου 39 ΣΛΕΕ. [...]»

Το γαλλικό δίκαιο

13 Κατά το άρθρο L. 551 1 του code rural et de la pêche maritime (κώδικα γεωργίας και θαλάσσιας αλιείας), «[η] διοικητική αρχή αναγνωρίζει τις [ΟΠ] και τις ενώσεις [ΟΠ] στους τομείς που καλύπτονται από τον κανονισμό για την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτόν».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

14 Με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2019, ο ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων) αναγνώρισε τη SICA ως ΟΠ, στον τομέα της ζάχαρης, για τα ζαχαρότευτλα.

15 Με δικόγραφο που κατέθεσε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία), η Saint-Louis Sucre, εταιρία που παράγει ζάχαρη από ζαχαρότευτλα, ζήτησε την ακύρωση της απόφασης της 20ής Δεκεμβρίου 2019. Προς στήριξη του αιτήματός της, η Saint-Louis Sucre προβάλλει, μεταξύ άλλων, δύο λόγους ακυρώσεως οι οποίοι αφορούν παραβάσεις, αντιστοίχως, του άρθρου 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013.

16 Προς στήριξη του λόγου ακυρώσεως που αφορά παράβαση του άρθρου 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού, η Saint-Louis Sucre ισχυρίζεται ότι η Confédération générale des planteurs de betteraves Eure (Γενική Συνομοσπονδία Καλλιεργητών Ζαχαρότευτλων του Eure, στο εξής: CGB Eure), η Confédération générale des planteurs de betteraves Île-de-France (Γενική Συνομοσπονδία Καλλιεργητών Ζαχαρότευτλων της Île-de-France, στο εξής: CGB Île-de-France) και η εταιρία Naples Investissement, οι οποίες δεν είναι παραγωγοί, είναι μέλη τόσο της SICA όσο και της SICA Roye-Déshydratation, η δε τελευταία ήταν επίσης αναγνωρισμένη ΟΠ κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης της 20ής Δεκεμβρίου 2019. Λόγω του γεγονότος αυτού, ο ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation (Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων) έπρεπε να απορρίψει την αίτηση αναγνώρισης της SICA βάσει του άρθρου 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013.

17 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η κρίση επί του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως εξαρτάται από την απάντηση στο ερώτημα αν η τελευταία αυτή διάταξη, η οποία απαιτεί τα μέλη ΟΠ να είναι μέλη μίας μόνον ΟΠ για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσης, έχει την έννοια ότι η εν λόγω απαγόρευση σώρευσης ισχύει μόνο για τα μέλη-παραγωγούς ή ότι ισχύει για το σύνολο των μελών της ΟΠ, συμπεριλαμβανομένων των μελών που δεν είναι παραγωγοί.

18 Προς στήριξη του λόγου ακυρώσεως που αφορά παράβαση του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013, η Saint-Louis Sucre υποστηρίζει ότι η απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2019 εκδόθηκε κατά παράβαση της διάταξης αυτής,

δεδομένου ότι οι παραγωγοί-μέλη της SICΑ δεν είναι σε θέση να ελέγχουν δημοκρατικά την οργάνωσή τους και τις αποφάσεις που αυτή λαμβάνει.

19 Ειδικότερα, η Saint-Louis Sucre υποστηρίζει ότι η Confédération générale des planteurs de betteraves (Γενική Συνομοσπονδία Καλλιεργητών Ζαχαρότευτλων, στο εξής: CGB) κατέχει το σύνολο σχεδόν του κεφαλαίου της Naples Investissement και ελέγχει εν τοις πράγμασι τη CGB Eure καθώς και τη CGB Île-de-France. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η Naples Investissement, η CGB Eure και η CGB Île-de-France κατέχουν, αντιστοίχως, το 8,7 %, το 15,1 % και το 7,6 % του κεφαλαίου της SICΑ, η CGB ελέγχει, μέσω των τριών αυτών οντοτήτων, οι οποίες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις οδηγίες της, συνολικά το 31,4 % του εν λόγω κεφαλαίου. Κατά τη Saint-Louis Sucre, το γεγονός αυτό συνιστά καταστρατήγηση του καταστατικού της SICΑ, το οποίο περιορίζει στο 10 % το μερίδιο των ψήφων καθενός από τα μέλη της στη γενική συνέλευση, και αποτελεί παραβίαση της αρχής του δημοκρατικού ελέγχου της SICΑ από τους παραγωγούς-μέλη της. Επιπλέον, η Saint-Louis Sucre υποστηρίζει ότι, από τα δεκατρία μέλη του διοικητικού συμβουλίου της SICΑ, τρία εκπροσωπούν, αντιστοίχως, τη CGB Eure, τη CGB Île-de-France και τη Naples Investissement και άλλα έξι είναι παραγωγοί, μέλη της CGB, που κατέχουν σε αυτή σημαντικές θέσεις. Η Saint-Louis Sucre επισημαίνει επίσης ότι η σοβαρότητα της παραβίασης της αρχής που θεσπίζεται στο άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 επιτείνεται από το γεγονός ότι ο διευθυντής της SICΑ και μέρος των πόρων της τίθενται στη διάθεσή της από τη CGB.

20 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, για να δοθεί απάντηση επί του λόγου ακυρώσεως που αφορά παράβαση του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013, πρέπει να κριθεί κατά πόσον, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανεξαρτησία των μελών της οικείας οργάνωσης, ενδείκνυται να εξεταστεί μόνον αν το κεφάλαιο ορισμένων εξ αυτών ανήκει στην πραγματικότητα στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή αν ενδείκνυται να ληφθούν υπόψη και άλλα συνδετικά στοιχεία, όπως, όσον αφορά τα μέλη που δεν είναι παραγωγοί, η συμμετοχή στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή, όσον αφορά τα μέλη που είναι παραγωγοί, η άσκηση διευθυντικών καθηκόντων εντός μιας τέτοιας συνομοσπονδίας. Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το βάσιμο του συγκεκριμένου λόγου ακυρώσεως εξαρτάται επίσης από το αν, προκειμένου να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο έλεγχος επί της ΟΠ ασκείται όντως από τα μέλη-παραγωγούς της ΟΠ, αρκεί τα εν λόγω μέλη να διαθέτουν την πλειοψηφία στη γενική συνέλευση ή αν πρέπει, ακόμη, να εξεταστεί κατά πόσον, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των ψήφων μεταξύ μελών που είναι πράγματι ανεξάρτητα, το μερίδιο των ψήφων ενός ή πλειόνων μελών που δεν είναι παραγωγοί τούς παρέχει τη δυνατότητα, ακόμη και χωρίς πλειοψηφία, να ελέγχουν τις αποφάσεις που λαμβάνει η ΟΠ.

21 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) αποφάσισε να

αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει ο κανόνας του άρθρου 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού [1308/2013], σύμφωνα με τον οποίο το καταστατικό μιας [ΟΠ] επιβάλλει στα μέλη της “να είναι μέλη μιας μόνο [ΟΠ] για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσης”, την έννοια ότι ισχύει αποκλειστικά για τα μέλη που είναι παραγωγοί;

2) Προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής που προβλέπεται στο άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού [1308/2013] σύμφωνα με το οποίο οι παραγωγοί-μέλη μιας [ΟΠ] πρέπει να έχουν τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής τους και των αποφάσεών της:

– πρέπει, προκειμένου να εκτιμηθεί η ανεξαρτησία των μελών μιας οργάνωσης, να ληφθεί υπόψη αποκλειστικά η κατοχή του κεφαλαίου τους από ένα και το αυτό φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή να ληφθούν υπόψη και άλλα συνδετικά στοιχεία, όπως, όσον αφορά τα μέλη που δεν είναι παραγωγοί, η συμμετοχή στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή, όσον αφορά τα μέλη που είναι παραγωγοί, η άσκηση διευθυντικών καθηκόντων στο πλαίσιο τέτοιας συνομοσπονδίας;

– αρκεί, προκειμένου να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο έλεγχος επί της οργάνωσης ασκείται πράγματι από τα μέλη-παραγωγούς της οργάνωσης αυτής, ότι οι τελευταίοι διαθέτουν την πλειοψηφία ή πρέπει να εξετασθεί το αν, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των ψήφων μεταξύ των μελών που είναι όντως ανεξάρτητα, το μερίδιο των ψήφων ενός ή περισσότερων μελών που δεν είναι παραγωγοί τούς παρέχει τη δυνατότητα, ακόμη και χωρίς πλειοψηφία, να ελέγχουν τις αποφάσεις που λαμβάνει η οργάνωση;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

22 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να

διευκρινιστεί αν το άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013 έχει την έννοια ότι η απαίτηση περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνον ΟΠ αφορά αποκλειστικά τα μέλη της ΟΠ που είναι παραγωγοί ή αφορά το σύνολο των μελών της, παραγωγούς και μη.

23 Επισημαίνεται, πρώτον, ότι το άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1308/2013 δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν ΟΠ οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ των μελών τους φυσικά πρόσωπα ή οντότητες που δεν έχουν την ιδιότητα του παραγωγού.

24 Συναφώς, το άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1308/2013 ορίζει, βεβαίως, ότι οι ΟΠ τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν αποτελούνται από παραγωγούς που εμπίπτουν σε έναν από τους τομείς που απαριθμούνται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού. Ωστόσο, ερμηνευόμενη εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται, η διάταξη αυτή έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει τη δυνατότητα των κρατών μελών να αναγνωρίζουν ΟΠ που δεν αποτελούνται αποκλειστικά από παραγωγούς.

25 Πράγματι, το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 προβλέπει ότι ο έλεγχος της ΟΠ και των αποφάσεών της πρέπει να ασκείται από τους «παραγωγούς-μέλη» της. Εάν όμως οι αναγνωρισμένες ΟΠ έπρεπε να αποτελούνται μόνον από παραγωγούς, η διευκρίνιση αυτή θα ήταν περιττή, καθώς θα αρκούσε μια γενική αναφορά στα μέλη των ΟΠ.

26 Επομένως, ο κανονισμός 1308/2013 δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν ΟΠ οι οποίες δέχονται μέλη που δεν είναι παραγωγοί, υπό την προϋπόθεση ότι οι παραγωγοί-μέλη των εν λόγω οργανώσεων είναι εκείνοι που, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού, ελέγχουν δημοκρατικά την οργάνωσή τους και τις αποφάσεις της.

27 Όσον αφορά, δεύτερον, τον κανόνα περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνον ΟΠ τον οποίο θεσπίζει το άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013, διαπιστώνεται ότι, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 44 των προτάσεών της, μολονότι, κατά τις περισσότερες από τις γλωσσικές αποδόσεις του εισαγωγικού τμήματος της διάταξης του άρθρου 153, παράγραφος 1, μεταξύ των οποίων οι αποδόσεις στην ισπανική, τη δανική, τη γερμανική, την αγγλική, την ολλανδική, την

πολωνική και την πορτογαλική γλώσσα, ο εν λόγω κανόνας αφορά τους «παραγωγούς που είναι μέλη» της οικείας ΟΠ, εντούτοις η απόδοση στη γαλλική γλώσσα αναφέρεται μόνο σε «μέλη».

28 Δεδομένου όμως ότι, κατ' αρχήν, πρέπει να αναγνωρίζεται η ίδια αξία σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις των πράξεων της Ένωσης, είναι σημαντικό, σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ των γλωσσικών αυτών αποδόσεων, η επίμαχη διάταξη να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με τη γενική οικονομία και τον σκοπό της ρύθμισης της οποίας αποτελεί μέρος (πρβλ. απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 2018, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C 16/16 P, EU:C:2018:79, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

29 Όσον αφορά τη γενική οικονομία του κανονισμού 1308/2013, το άρθρο του 3, παράγραφος 3, προβλέπει μεταξύ άλλων ότι για τους σκοπούς του κανονισμού αυτού, ισχύουν οι ορισμοί που περιέχονται στον κανονισμό 1307/2013.

30 Επομένως, η διευκρίνιση του άρθρου 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013, κατά την οποία η απαίτηση περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνον ΟΠ ισχύει «για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσης», πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1307/2013, το οποίο ορίζει ότι ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους. Εξάλλου, το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', σημείο i, του κανονισμού 1307/2013 ορίζει ότι η έννοια της «γεωργικής δραστηριότητας» καλύπτει, μεταξύ άλλων, την παραγωγή και την καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων. Συνεπώς, η διευκρίνιση του άρθρου 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013 αφορά την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, γεγονός που υποδηλώνει ότι η απαίτηση την οποία θέτει η διάταξη αυτή αφορά μόνον τα μέλη της ΟΠ που είναι παραγωγοί.

31 Όσον αφορά τον σκοπό του κανονισμού 1308/2013, από την αιτιολογική του σκέψη 131, η οποία αποτυπώνεται στο άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού, προκύπτει ότι οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις τους μπορούν να είναι χρήσιμες για τη συγκέντρωση της προσφοράς, τη βελτίωση της εμπορίας, τον προγραμματισμό και την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση, τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού, τη διενέργεια ερευνών, την προώθηση βέλτιστων πρακτικών και την παροχή τεχνικής βοήθειας, τη διαχείριση υποπροϊόντων και τη διαχείριση των εργαλείων διαχείρισης κινδύνων που τίθενται στη διάθεση των μελών τους, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων.

32 Συναφώς, η απαίτηση περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνον ΟΠ αποσκοπεί στη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας με την οποία επιτυγχάνεται ο σκοπός της ενίσχυσης της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων. Πράγματι, όπως προκύπτει από το άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού, οι μνημονευόμενοι στη διάταξη αυτή στόχοι των ΟΠ συμβάλλουν, κατά την αιτιολογική σκέψη 131 του κανονισμού, στην επίτευξη του ως άνω σκοπού, τούτο δε στο πλαίσιο της άσκησης δραστηριοτήτων που πρέπει να έχουν πραγματικά κοινό χαρακτήρα. Εξάλλου, όπως μαρτυρεί η αιτιολογική σκέψη 52 του κανονισμού 2017/2393, υπ' αυτό επίσης το πρίσμα της ενίσχυσης της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων ο νομοθέτης της Ένωσης, με το άρθρο 152, παράγραφος 1α, του κανονισμού 1308/2013, ρύθμισε ρητώς τη δυνατότητα των αναγνωρισμένων ΟΠ, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, να προγραμματίζουν την παραγωγή, να βελτιστοποιούν το κόστος παραγωγής, να διαθέτουν στην αγορά και να διαπραγματεύονται συμβάσεις για την προμήθεια γεωργικών προϊόντων, για λογαριασμό των μελών τους, για το σύνολο ή μέρος της συνολικής παραγωγής τους.

33 Πλην όμως, η συμμετοχή παραγωγών, με την ιδιότητα του μέλους, σε πλείονες ΟΠ για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσης θα ενείχε τον κίνδυνο να συνεχίσει να υπάρχει κατακερματισμός κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013. Τούτο θα διακινδύνευε, κατ' αρχήν, την αποτελεσματική επίτευξη ορισμένων στόχων που μπορεί να επιδιώκει μια ΟΠ, οι οποίοι μνημονεύονται στο στοιχείο γ' της ίδιας διάταξης, όπως ο προγραμματισμός της παραγωγής και η προσαρμογή της στη ζήτηση, η συγκέντρωση της προσφοράς και η βελτιστοποίηση του κόστους, και, εν τέλει, θα μπορούσε να εμποδίσει την επίτευξη του σκοπού της ενίσχυσης της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων, ο οποίος, μεταξύ άλλων, δικαιολόγησε τη μη εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

34 Επομένως, μόνον όταν οι οικείοι παραγωγοί-μέλη διαθέτουν δύο χωριστές μονάδες παραγωγής που βρίσκονται σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές μπορούν τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013, να αναγνωρίζουν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μια ΟΠ παρότι ορισμένοι από τους παραγωγούς-μέλη της συμμετέχουν και σε άλλη ΟΠ.

35 Αντιθέτως, το γεγονός ότι ορισμένα μέλη μιας ΟΠ που δεν έχουν την ιδιότητα του παραγωγού συμμετέχουν και σε άλλη ΟΠ δεν φαίνεται ικανό να προκαλέσει τα αποτελέσματα που περιγράφονται στη σκέψη 33 της παρούσας απόφασης. Συναφώς, το ενδεχόμενο μια τέτοια συμμετοχή να αυξήσει τον κίνδυνο αντίθετου προς τον ανταγωνισμό συντονισμού μεταξύ των οικείων ΟΠ δεν αναιρεί το συμπέρασμα στο οποίο οδηγεί η ερμηνεία που απορρέει από τη γενική οικονομία και τον σκοπό των σχετικών με την

αναγνώριση των ΟΠ διατάξεων του κανονισμού 1308/2013.

36 Πράγματι, τα καθήκοντα που μνημονεύονται στο άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 μπορούν να δικαιολογήσουν ορισμένες μορφές συντονισμού ή συνεννόησης μόνο μεταξύ παραγωγών που είναι μέλη της ίδιας ΟΠ ή μεταξύ μελών της ίδιας ένωσης ΟΠ. Επομένως, συμφωνίες που συνάπτονται ή εναρμονισμένες πρακτικές που συμφωνούνται όχι εντός μιας ΟΠ ή μιας ένωσης ΟΠ, αλλά μεταξύ πλειόνων ΟΠ ή ενώσεων ΟΠ, υπερβαίνουν το αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών μέτρο. Συνεπώς, ακόμη και αν υποθεθεί ότι, λόγω της συμμετοχής μη παραγωγών σε περισσότερες από μία ΟΠ, αυξάνεται ο κίνδυνος οι ΟΠ αυτές να συντονιστούν με σκοπό την εφαρμογή καθορισμένων τιμών ή τον αποκλεισμό του ανταγωνισμού, γεγονός παραμένει ότι μια τέτοια συμπεριφορά εξακολουθεί να απαγορεύεται από το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 209, παράγραφος 1, του κανονισμού 1308/2013 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2017, APVE κ.λπ., C 671/15, EU:C:2017:860, σκέψεις 57 έως 59). Ως εκ τούτου, εναπόκειται στις εθνικές αρχές ανταγωνισμού καθώς και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητές τους, προκειμένου να προλαμβάνουν και, όπου απαιτείται, να επιβάλλουν κυρώσεις για τέτοιου είδους συμπεριφορά.

37 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1308/2013 έχει την έννοια ότι η απαίτηση περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνον ΟΠ αφορά αποκλειστικά τα μέλη της ΟΠ που είναι παραγωγοί.

Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

38 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 έχει την έννοια ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί αν το καταστατικό μιας ΟΠ περιέχει κανόνες που εξασφαλίζουν στους παραγωγούς-μέλη της τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής

τους και των αποφάσεών της, η εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την αναγνώριση της οργάνωσης πρέπει:

- να θεωρήσει ότι ένα πρόσωπο ελέγχει ορισμένα μέλη της ΟΠ μόνον όταν το πρόσωπο αυτό κατέχει συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο των εν λόγω μελών ή, ακόμη, όταν το πρόσωπο διατηρεί με τα μέλη αυτά άλλου είδους σχέσεις, όπως είναι, όσον αφορά τα μέλη που δεν είναι παραγωγοί, η συμμετοχή τους στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή, όσον αφορά τα μέλη που είναι παραγωγοί, η εκ μέρους τους άσκηση διευθυντικών καθηκόντων εντός μιας τέτοιας συνομοσπονδίας·
- να περιοριστεί στο να εξακριβώσει αν τα μέλη-παραγωγοί της ΟΠ διαθέτουν την πλειοψηφία στη γενική συνέλευση της οργάνωσης ή μήπως πρέπει, ακόμη, να εξετάσει αν, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των ψήφων μεταξύ των μελών που δεν ελέγχονται από άλλα πρόσωπα, ένα ή περισσότερα μέλη που δεν είναι παραγωγοί μπορούν να ελέγχουν, ακόμη και χωρίς πλειοψηφία, τις αποφάσεις που λαμβάνει η ΟΠ.

39 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο, με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, εκφράζει αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 όσον αφορά την περίπτωση κατά την οποία ορισμένα μέλη μιας ΟΠ ελέγχονται από άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, δεν είναι ανεξάρτητα.

40 Συναφώς, Πρώτον, από το γράμμα του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 προκύπτει ότι μια ΟΠ πρέπει να διαθέτει καταστατικό που να περιέχει κανόνες οι οποίοι εξασφαλίζουν στους παραγωγούς-μέλη της τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής τους και των αποφάσεών της. Κατά συνέπεια, το καταστατικό πρέπει να περιέχει διατάξεις βάσει των οποίων να αποκλείεται η δυνατότητα άσκησης του ελέγχου της ΟΠ από μέλη της που δεν είναι παραγωγοί.

41 Δεύτερον, ως προς το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013, παρατηρείται ότι το άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού παραπέμπει στην ως άνω διάταξη, όσον αφορά τις προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούν οι ΟΠ προκειμένου τα κράτη μέλη να μπορούν να τις αναγνωρίζουν κατόπιν αιτήσεως. Συναφώς, το άρθρο 152, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού απαιτεί, εξάλλου, οι ΟΠ να συγκροτούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών, με σκοπό την άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων και την επιδίωξη

συγκεκριμένων στόχων που απαριθμούνται στις διατάξεις αυτές. Επομένως, με το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να διασφαλίσει, μέσω απαίτησης που αφορά τον δημοκρατικό έλεγχο της ΟΠ από τους παραγωγούς-μέλη της, ότι η ΟΠ λειτουργεί υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί-μέλη της διατηρούν τον έλεγχο όσον αφορά τις αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες και τους στόχους που επιδιώκει η ΟΠ.

42 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται, τρίτον, από τον σκοπό που επιδιώκει ο κανονισμός 1308/2013. Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 31 της παρούσας απόφασης, η σύσταση μιας ΟΠ αποσκοπεί στην ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων.

43 Ο ως άνω σκοπός, όμως, θα διακυβευόταν, εάν η διαδικασία λήψης αποφάσεων εντός των ΟΠ ευνοούσε τα συμφέροντα άλλων προσώπων πλην των μελών τους που έχουν την ιδιότητα του παραγωγού. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος αυτός, είναι αναγκαίο, για την άσκηση δημοκρατικού ελέγχου εκ μέρους των παραγωγών-μελών, τα μέλη της ΟΠ που έχουν την ιδιότητα του παραγωγού να διαθέτουν την πλειοψηφία στα όργανα της ΟΠ και τα μέλη που δεν είναι παραγωγοί να μη διαθέτουν άλλες δυνατότητες ελέγχου των αποφάσεων της ΟΠ (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Ιουνίου 1989, *Stute Nahrungsmittelwerke*, 77/88, EU:C:1989:249, σκέψεις 12 και 15).

44 Μολονότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η απαίτηση του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 να έχει συνέπειες όσον αφορά τις λεπτομέρειες της συμμετοχής των ιδίων των παραγωγών-μελών, υπενθυμίζεται ότι, δεδομένων των περιστάσεων της υπόθεσης της κύριας δίκης, τα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου αφορούν μόνον τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να γίνει δεκτό ότι η συμμετοχή ενός ή περισσότερων μελών που δεν είναι παραγωγοί, λαμβανομένων υπόψη των λεπτομερειών και της έκτασης της συμμετοχής, αντιβαίνει στην εν λόγω απαίτηση περί δημοκρατικού ελέγχου της ΟΠ από τους παραγωγούς-μέλη της.

45 Συναφώς, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 78 και 79 των προτάσεων της, η εθνική αρχή που είναι αρμόδια να αποφανθεί επί της αίτησης αναγνώρισης μιας ΟΠ οφείλει να εξετάσει κάθε στοιχείο από το οποίο θα μπορούσε να προκύψει ότι δεν πληρούνται στην πραγματικότητα οι προϋποθέσεις του άρθρου 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 καθώς και οι προϋποθέσεις που καθορίζονται, σύμφωνα με την τελευταία αυτή διάταξη, από τις πράξεις που διέπουν τη λειτουργία της ΟΠ.

46 Στο πλαίσιο αυτό, η εν λόγω εθνική αρχή οφείλει, αφενός, να εντοπίσει, στις πράξεις που διέπουν τη λειτουργία της ΟΠ, όπως στο καταστατικό της ή στον εσωτερικό κανονισμό της, τις διατάξεις οι οποίες, σε συνδυασμό ενδεχομένως με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες, διασφαλίζουν ότι η ΟΠ και οι αποφάσεις της ελέγχονται δημοκρατικά από τους παραγωγούς-μέλη. Αφετέρου, η εθνική αρχή πρέπει να εξακριβώσει αν ορισμένες από τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις που περιβάλλουν την αίτηση αναγνώρισης της οποίας έχει επιληφθεί είναι ικανές να οδηγήσουν σε καταστρατήγηση των εν λόγω διατάξεων.

47 Επομένως, η αρμόδια εθνική αρχή οφείλει ιδίως να εξετάσει τον έλεγχο που ενδέχεται να ασκεί ένα πρόσωπο, όπως μια συνδικαλιστική συνομοσπονδία, επί ορισμένων μελών της ΟΠ, παραγωγών ή μη. Η ύπαρξη τέτοιου ελέγχου μπορεί να προκύπτει από τη συμμετοχή του προσώπου αυτού στο εταιρικό κεφάλαιο ορισμένων μελών της ΟΠ, αλλά και από άλλες έννομες σχέσεις, όπως η συμμετοχή ορισμένων νομικών προσώπων που είναι μέλη της ΟΠ στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή η άσκηση από ορισμένα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη της ΟΠ διευθυντικών καθηκόντων εντός της εν λόγω συνομοσπονδίας.

48 Εάν η εθνική αρχή διαπιστώσει ότι ορισμένα μέλη μιας ΟΠ ενδέχεται να ελέγχονται από άλλο πρόσωπο, οφείλει ακόμη να εξετάσει αν το γεγονός αυτό είναι ικανό να εμποδίζει τους παραγωγούς-μέλη της ΟΠ να ελέγχουν δημοκρατικά την οργάνωσή τους και τις αποφάσεις της.

49 Συναφώς, η εθνική αρχή οφείλει να εξετάσει, αφενός, αν ο έλεγχος τον οποίο ασκεί ένα πρόσωπο επί ορισμένων μελών της ΟΠ που απαρτίζουν τα όργανα της ΟΠ είναι τέτοιος ώστε να τα υποχρεώνει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες του προσώπου αυτού στο πλαίσιο των οργάνων.

50 Αφετέρου, πρέπει να εξεταστεί αν ο έλεγχος που ασκείται κατ' αυτόν τον τρόπο από ένα πρόσωπο επί ορισμένων μελών της ΟΠ παρέχει τη δυνατότητα σε ένα ή περισσότερα μέλη που δεν είναι παραγωγοί να ασκούν αποφασιστική επιρροή εντός των οργάνων της ΟΠ, με αποτέλεσμα, παρότι δεν διαθέτουν την πλειοψηφία, να είναι σε θέση να ελέγχουν τις αποφάσεις που λαμβάνει η ΟΠ, εμποδίζοντας, ως εκ τούτου, τον δημοκρατικό έλεγχο της από τους παραγωγούς-μέλη της.

51 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013 έχει την

έννοια ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί αν το καταστατικό μιας ΟΠ περιέχει κανόνες που εξασφαλίζουν στους παραγωγούς-μέλη της τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής τους και των αποφάσεών της, η εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την αναγνώριση της οργάνωσης:

- πρέπει να εξετάσει αν ένα πρόσωπο ελέγχει ορισμένα μέλη της ΟΠ, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνον κατά πόσον το πρόσωπο αυτό κατέχει συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο των εν λόγω μελών, αλλά και αν ενδεχομένως διατηρεί με τα μέλη αυτά άλλου είδους σχέσεις, όπως είναι, όσον αφορά τα μέλη που δεν είναι παραγωγοί, η συμμετοχή τους στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή, όσον αφορά τα μέλη που είναι παραγωγοί, η εκ μέρους τους άσκηση διευθυντικών καθηκόντων εντός μιας τέτοιας συνομοσπονδίας·
- αφού εξακριβώσει ότι τα μέλη-παραγωγοί της ΟΠ διαθέτουν την πλειοψηφία στη γενική συνέλευση της οργάνωσης, πρέπει ακόμη να εξετάσει αν, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των ψήφων μεταξύ των μελών που δεν ελέγχονται από άλλα πρόσωπα, ένα ή περισσότερα μέλη που δεν είναι παραγωγοί δύνανται, δεδομένης της αποφασιστικής επιρροής που θα μπορούσαν εξ αυτού του λόγου να ασκήσουν, να ελέγχουν, ακόμη και χωρίς πλειοψηφία, τις αποφάσεις που λαμβάνει η ΟΠ.

Επί των δικαστικών εξόδων

52 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

1) Το άρθρο 153, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2393 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2017,

έχει την έννοια ότι:

η απαίτηση περί κατοχής της ιδιότητας του μέλους σε μία μόνον οργάνωση παραγωγών αφορά αποκλειστικά τα μέλη της οργάνωσης που είναι παραγωγοί.

2) Το άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1308/2013, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2017/2393,

έχει την έννοια ότι:

προκειμένου να διαπιστωθεί αν το καταστατικό μιας οργάνωσης παραγωγών περιέχει κανόνες που εξασφαλίζουν στους παραγωγούς-μέλη της τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής τους και των αποφάσεών της, η εθνική αρχή που είναι αρμόδια για την αναγνώριση της οργάνωσης:

– πρέπει να εξετάσει αν ένα πρόσωπο ελέγχει ορισμένα μέλη της οργάνωσης παραγωγών, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνον κατά πόσον το πρόσωπο αυτό κατέχει συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο των εν λόγω μελών, αλλά και αν ενδεχομένως διατηρεί με τα μέλη αυτά άλλου είδους σχέσεις, όπως είναι, όσον αφορά τα μέλη που δεν είναι παραγωγοί, η συμμετοχή τους στην ίδια συνδικαλιστική συνομοσπονδία ή, όσον αφορά τα μέλη που είναι παραγωγοί, η εκ μέρους τους άσκηση διευθυντικών καθηκόντων εντός μιας τέτοιας συνομοσπονδίας·

– αφού εξακριβώσει ότι τα μέλη-παραγωγοί της οργάνωσης παραγωγών διαθέτουν την πλειοψηφία στη γενική συνέλευση της οργάνωσης, πρέπει ακόμη να εξετάσει αν, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των ψήφων μεταξύ των μελών που δεν ελέγχονται από άλλα πρόσωπα, ένα ή περισσότερα μέλη που δεν είναι παραγωγοί δύνανται, δεδομένης της αποφασιστικής επιρροής που θα μπορούσαν εξ αυτού του λόγου να ασκήσουν, να ελέγχουν, ακόμη και χωρίς πλειοψηφία, τις αποφάσεις που λαμβάνει η οργάνωση παραγωγών.

(υπογραφές)

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.